

GESIGNALEERD

De tweede herziene druk van **Managementmodellen voor kwaliteit** geeft een overzicht van de meest gebruikte modellen.

Marc A. Muntinga en Niels J. Lagerveld
Kluwer
ISBN 9014 0926 01, € 29,95.

In **Wakker worden op je werk** laat Van Lier zien hoe u in deze tijd het gevoel ten aanzien van werk bewuster kunt beleven en veranderen.

Marjan van Lier
Uitgeverij het Spectrum
ISBN 9027 4846 35, €16,95.

De zakenroman **Leaning into Six Sigma** beschrijft een kritische organisatie die uiteindelijk overstag gaat en de verbeteringsmethodologieën Lean Enterprise en Six Sigma met succes implementeert.

Barbara Wheat
McGraw-Hill Publishing Company
ISBN 0071 4143 20 € 17,50.

DE BOEKEN TOP-5**1 Praktisch competentie-management**

Margriet Guiver-Freeman
ISBN 9052 6137 7X, € 19,50.

2 Liefde voor talent

Aernout Cohen Tervaert en Quirijn Spijker
ISBN 9027 4804 27, € 19,95.

3 Het ABC van psychische problemen op het werk

Cor Prevo & Marjolijn van Burik
ISBN 9058 7113 23, € 21,25.

4 Competentiemanagement in de praktijk

Jelle Dijkstra & Nieske van der Lee
ISBN 9055 9425 7X, € 14,50.

5 Handboek ontwikkelingsgericht coachen

Rudy Vandamme
ISBN 9024 4163 02, € 34,50.

Bron: Boekhandel Scheltema BV,
Amsterdam www.scheltema.nl

Behandelen met voorkennis

In *Coachen met het enneagram* draait alles om: wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik? Van Berkel, zelf enneagramtrainer, richt zich daarbij op managers, p&o'ers en loopbaanbegeleiders die coachen, en al bekend zijn met de negen enneagramtypes. Ze beschrijft de negen persoonlijkheidstypes en -subtypes en de voorspelbare problemen dan ook kort.

De auteur is ervan overtuigd dat de lezer met het enneagram het bewustwordings- en coachingsproces bij zijn cliënten kan versnellen en verdiepen. Het is daarbij belangrijk dat de coach het eigen persoonlijkheidstype kent, omdat dit er in het coachingstraject net zoveel toe doet als het type van de cliënt. Per type beschrijft ze daarom de belemmeringen én kansen in de begeleidingsrol. Zo kan een Zeven door zijn zelfgerichtheid en fascinatie geneigd zijn

de werkelijke behoeften van de cliënt over het hoofd te zien. Dat lijken mij inderdaad lastige eigenschappen voor een coach. Het roept zelfs de vraag op of een type Zeven wel moet willen coachen.

Daarover doet Van Berkel echter geen uitspraak, ze beperkt zich tot het opsommen van de voor- en nadelen per type.

Vervolgens leer je met een type-interview het enneagramtype van de cliënt vast te stellen en dit tot rode draad in het begeleidingsproces te nemen. Voorbeelden laten zien hoe de cliënt gestimuleerd kan worden zijn eigen type en automatismen te doorzien. Het boek eindigt met oefeningen, variërend van een ademhalingsoefening voor alle types tot 'Creëer je eigen tijd en ruimte' voor type Twee. Een doe-boek voor enneagramaanhangers onder elkaar.

Renske van Berkel

Coachen met het enneagram. Een stap-voor-stap beschrijving met voorbeelden, tips en oefeningen

Kluwer

ISBN 9014 0959 7X, € 23.

Adjutant van de prins

Begin bij het begin en bereid je terdege voor, zo luidt Van den Beukens belangrijkste advies. Zijn bijdrage aan de coachingsliteratuur is dan ook geheel aan de voorbereidingsfase gewijd. Die bestaat bij hem uit vijf stappen: bezinnen op de context, realiseren wat coachen is, beslissen over al dan niet doorgaan, de coachingscoördinaten bepalen, en sparring oefenen. Van den Beuken laat de lezer bij zichzelf onderzoeken wat deze met coaching wil bereiken, welke kennis, kunde en vaardigheden hij daarbij nodig heeft, of hij het wel aankan, en vooral: of hij het echt wil.

Om deze laatste vraag te beantwoorden, gaat de lezer voor zichzelf na of hij de drie basisprincipes van coaching wel onderschrijft. Coachen is volgens de auteur namelijk zinloos wanneer de coach 1) niet vertrouwt op de talenten, mogelijkheden en instelling van zijn medewerkers; 2) de organisatiedoelen niet helder en

inspirerend zijn voor zijn medewerkers; en 3) de coach niet bereid is om in de rol van 'adjutant van de prins' de medewerker te ondersteunen. Dat laatste is, gezien de hiërarchische verhoudingen, soms lastiger dan het lijkt.

Pas na deze zelfanalyseoefeningen ben je volgens Van den Beuken toe aan het echte voorbereidingswerk.

Daartoe reikt hij vier coachingscoördinaten aan: visie, doelgerichtheid, houding en vitaliteit. In stap vijf wordt aangeraden in een soort rollenspel 'droog te oefenen'. Tot dusver is het boek precies wat het wil zijn: een zinvol hulpmiddel in een gedegen voorbereiding voor de beginnende coach. Het venijn zit in de staart. Hoewel de auteur aangeeft zich te richten op het 'wat' en voor het 'hoe' verwijst naar andere literatuur, verliest hij zich achterin toch in een uitleg van karakterstructuren. Daarvan is echter moeilijk chocola te maken. Moet je letten op lege ogen zonder gevoel? Die corpulente, gedrongen cliënt tot masochist bestempelen? Het is me een raadsel wat de beginnende coach hiermee moet.

Joop van den Beuken

Acties die coachen tot een succes maken. Voorbereiden op coachen in vijf stappen

Uitgeverij Nelissen (PM-reeks)

ISBN 9024 4149 54, € 17,50.